

Electoral samenwerking; is dat de moeite van het offer waard?

Door: Ing. Rudi Jadnanansing.

Bij electorale samenwerking van partijen gaat het vaak om de laatste zetel en het blijft een gok. Pas na de verkiezingen blijkt of er goed is gegokt. Maar wat wel een zekerheid is, is dat men afspraken gemaakt heeft die men moet nakomen. Vaak heeft de grootste partij er spijt van. Maar dat is een ander verhaal. Ik denk dat u als politiek geïnteresseerde, volledig op de hoogte bent van de problemen die er na de verkiezingen met samenwerkende partijen plaatsvinden.

Is het nu raadzaam om te combineren of niet?

Wij kunnen hier een goed inzicht in krijgen door een kleine exercitie te maken aan de hand van de verkiezingsresultaten van 2010 (zie Tabel 1). Uit een van de boekwerken van broer Hardeo heb ik het stemgedrag gehaald: zie Tabel 1 bij de kolom: Stemmen”.

TABEL 1. RESULTATEN VAN 2010 IN PARAMARIBO INDIEN ELKE PARTIJ AFZONDERLIJK DE VERKIEZING IN ZOU GAAN.

PARTIJ	STEMMEN	PROPORTIONEEL	ZETELS VOLGENS SHG*
NDP	43217	8,17	9
NPS	19259	3,64	4
VHP	14941	2,82	3
PL	8789	1,66	1
DA	3742	0,71	0

*) SHG = Systeem van Hoogste Gemiddelden

In de derde kolom “Proportioneel” heb ik het aantal zetels aangegeven dat volgens de verhouding van het aantal stemmen (= proportioneel) toegekend moeten worden. U ziet meteen dat de partijen NPS, VHP, DA’91 en PL respectievelijk 4, 3, 1 en 2 zetels zouden willen hebben. Door af te ronden naar boven. Dit kan aanleiding tot problemen geven.

Ons kiesstelsel heeft dit elegant opgelost door het systeem van hoogste gemiddelden in te voeren. In kolom 4 in Tabel 1 zijn de resultaten weergegeven. Het zou ons te ver voeren om in dit artikel precies uit te leggen hoe het systeem precies werkt. Als u geïnteresseerd bent wil ik u een uitdraai met uitleg toemailen (rudijad@gmail.com). U ziet dat het systeem de grotere partijen enigszins bevoordeelt. Maar in ieder geval voorkomt het gehaal en getrek.

Wat gebeurt er als NPS en VHP samen zouden werken en wat gebeurt er als NPS, VHP en DA’91 gaan samenwerken? Aan de hand van Tabel 2 blijkt dat er niet veel verandert.

TABEL 2. RESULTATEN VAN 2010 IN PARAMARIBO ALS DE NPS SAMEN MET DE VHP (RESP. DA’91) DE VERKIEZING IN WAREN INGEGAAN.

PARTIJ	ZETELS
NDP	9
NPS+VHP	7
PL	1
DA	0

Of

PARTIJ	ZETELS
NDP	9
NPS+VHP+DA’91	7
PL	1

Uit het voorgaande blijkt dat electorale samenwerking niet veel oplevert; alleen bij grensgevallen als er een restzetel verdeeld moet worden. Maar dat is sterk afhankelijk van wat de andere partijen presteren. In de districten kan het wat lonen vanwege het kleine aantal stemmen dat een zetel kan opleveren. Maar ook dit is niet voorspelbaar zonder een goede opiniepeiling. Het grote nadeel van samenwerken is dat men in bovenstaand geval de 7 zetels eerlijk moet kunnen verdelen. Het kan makkelijk gebeuren dat een partij door goed onderhandelen een zetel van een andere partij afsnoept. Hierdoor kan de achterban van een partij zich goed benadeeld voelen. Dit is gebeurd in het Front waar de NPS en de VHP 4 resp. 3 zetels moesten krijgen maar elk een zetel hebben afgestaan aan SPA resp. DA'91. Bij de NDP is dat ook gebeurd met de zetel van Monorath. Dit is een klap in het gezicht van de achterban van de partijen die elk ca. 6000 stemmen hebben weggegeven. Weggegeven! En dit van mensen die hun huis hebben verlaten om oprecht en in alle vertrouwen voor hun eigen partij te stemmen!

De vraag is dan ook of het de moeite loont om slechts om een dubieuze restzetel, alle offers te brengen die combineren met zich meebrengt. Als in Paramaribo de Marronpartijen niet bundelen, zal door versnippering geen van de partijen, hun zetel in Paramaribo krijgen. Mede vanwege hun Marronachterban, zal naar alle waarschijnlijkheid hun zetel als restzetel naar de NDP gaan. Bij de (relatief kleine) Marronpartijen loont bundelen dus wel! Maar wie krijgt de felbegeerde zetel?

Bij de RR-verkiezing is samenwerken wel van groot belang; maar dat is een ander hoofdstuk en ook een andere verkiezing.